

Instrukcija

Horizon POS

Horizon versija 3.23.535.1

Visma Enterprise

2019

Šo dokumentu vai tā daļas neatkarīgi no izmantojamajiem līdzekļiem nedrīkst reproducēt, pārraidīt, pārrakstīt, uzglabāt elektroniskā meklēšanas sistēmā vai tulkot kādā citā valodā bez iepriekš saņemtas SIA Visma Enterprise atļaujas.

© SIA Visma Enterprise, 2019. Visas tiesības aizsargātas

SIA Visma Enterprise
Sporta iela 11
Rīgā, LV - 1013

Tālr.: 6711 6211
E-pasts: visma@visma.lv

Tirdzniecības un Preču zīmes

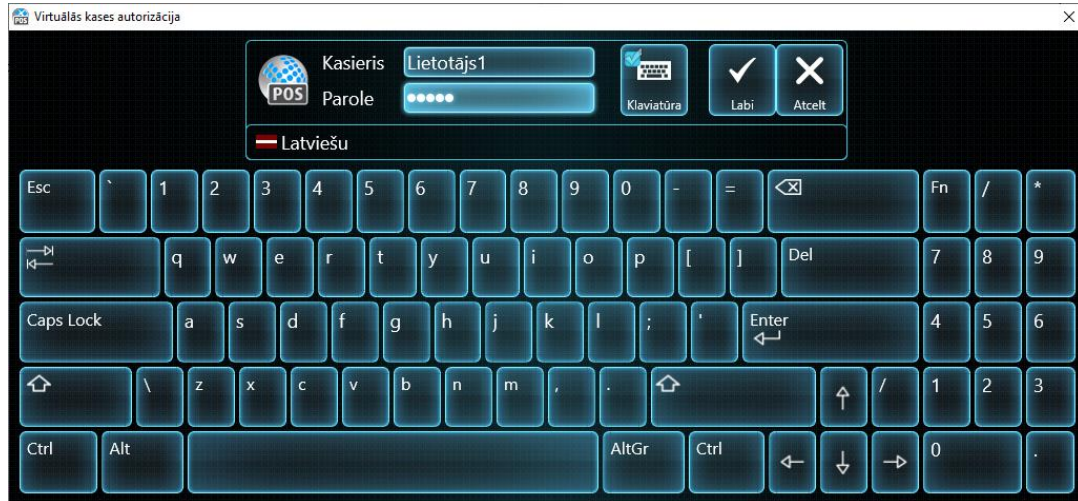
Visas tekstā izmantotās preču zīmes pieder to īpašniekiem un ir izmantotas tikai kā atsauces.

Saturs

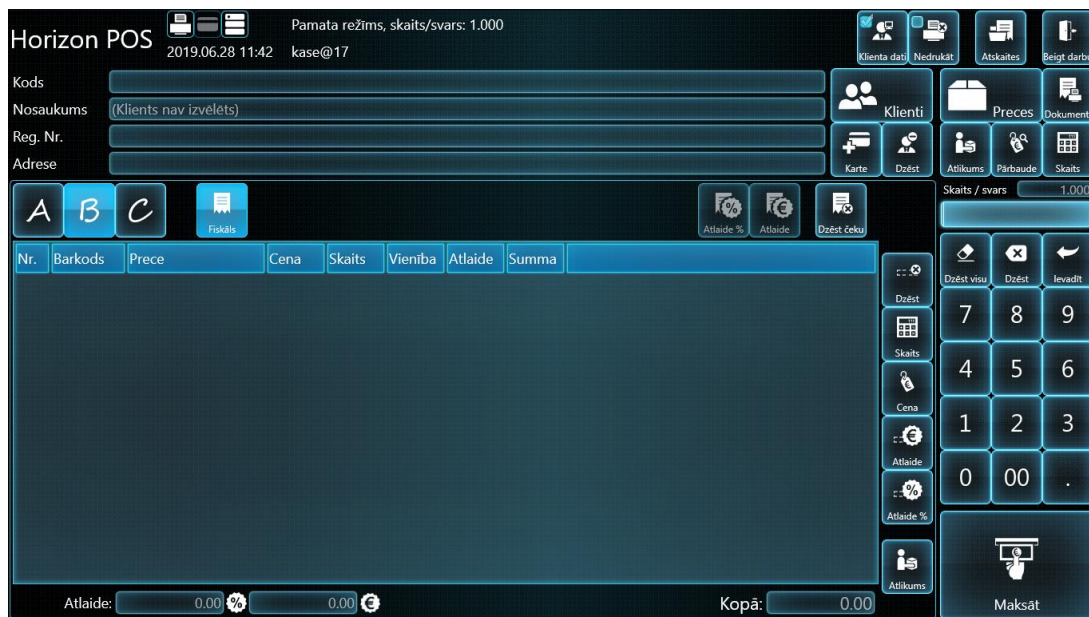
1. LIETOTĀJA AUTORIZĀCIJA.....	4
2. KLIENTU SARAKSTS.....	4
3. PREČU SARAKSTS.....	6
4. DARBĪBAS AR NAUDAS LĀDI	8
4.1. SKAIDRAS NAUDAS IELIKŠANA.....	8
4.2. SKAIDRAS NAUDAS IZŅEMŠANA	9
4.3. SKAIDRAS NAUDAS ATLIKUMS NAUDAS LĀDĒ	10
4.4. NAUDAS LĀDES ATVĒRŠANA.....	11
5. DARĪJUMA ČEKA SAGATAVOŠANA.....	11
5.1. AKTĪVĀ ČEKA UZSTĀDĪŠANA	12
5.2. ČEKA TIPIA UZSTĀDĪŠANA	12
5.3. KLIENTA IEVADĪŠANA ČEKĀ	12
5.4. PRECES IEVADĪŠANA ČEKĀ	14
5.5. DARBĪBAS AR ČEKA RINDĀM.....	16
5.6. DOKUMENTA IZVĒLE ČEKĀ	21
6. MAKSĀJUMA NOFORMĒŠANA.....	22
6.1. MAKSĀJUMA NOFORMĒŠANA SKAIDRĀ NAUDĀ.....	23
6.2. MAKSĀJUMA NOFORMĒŠANA AR MAKSĀJUMA KARTI	23
6.3. MAKSĀJUMA NOFORMĒŠANA AR DĀVANU KARTI	24
6.4. MAKSĀJUMA NOFORMĒŠANA AR IEMAKSĀTO AVANSU	24
6.5. MAKSĀJUMA NOFORMĒŠANA AR VAIRĀKIEM MAKSĀŠANAS VEIDIEM.....	24
7. DARĪJUMA ČEKA ANULĒŠANA.....	25
8. STORNO ČEKA SAGATAVOŠANA	25
8.1. STORNO ČEKA SAGATAVOŠANA NO ČEKU VĒSTURES SARAKSTA	25
8.2. STORNO ČEKA SAGATAVOŠANA NO PĀRDOŠANAS ČEKA.....	26
9. ATSKAITES UN SARAKSTI	27
9.1. ČEKU VĒSTURES SARAKSTS.....	27
9.2. X ATSKAITES IZDRUKĀŠANA.....	29
9.3. Z ATSKAITES IZDRUKĀŠANA	30
9.4. EFT ATSKAITES IZDRUKĀŠANA	30
IZMAIŅU LAPA.....	32

1. Lietotāja autorizācija

Lai uzsāktu darbu, programmas autorizācijas logā norādīt lietotāju, paroli un nospieš taustiņu **Labi**.

Pēc veiksmīgas lietotāja autorizācijas tiks atvērts programmas pamata logs.

Kasierim, uz laiku aizejot no darba vietas, ir iespēja programmas pamata logu aizvērt, nospiežot taustiņu **Beigt darbu**. Uz ekrāna tiks atvērts autorizācijas logs un programma paliks aktīva. Lai no jauna pieslēgtos, kasierim nepieciešams ievadīt lietotāju, paroli un nospieš taustiņu **Labi**.

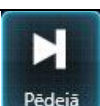
2. Klientu saraksts

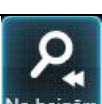

Klientu kartiņas lieto sagatavojot darījuma čeku, lai pielasītu klientam piemērojamās atlaides, kā arī uz čeka izdrukātu informāciju par klienta rekvizītiem. Klienta kartiņas tiek sinhronizētas no Horizon un ir pievienojamas arī manuāli programmā.

Lai atvērtu klientu sarakstu, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Klienti**.

Sarakstā pieejamas darbības ar klientu kartiņām:

	Pievienot jaunu klienta kartiņu. Uz ekrāna tiks atvērta klienta kartiņas ievades forma, kurā aizpildīt klienta rekvizītus. Pievienotās ir Pos klienta kartiņas, t.i., pieejamas tikai tajā POS, kurā tās ir izveidotas.
	Apskatīt klienta kartiņu.
	Labot klienta kartiņas datus. Iespējams labot tikai Pos klienta kartiņas.
	Dzēst klienta kartiņu. Iespējams dzēst tikai Pos klienta kartiņas.
	Ieslēgt/Izslēgt Pos klienta kartiņu attēlošanu.
	Ieslēgt/Izslēgt Horizon klientu kartiņu attēlošanu.
	Atjaunot datus sarakstā. Iespēja izmantojama, ja fonā ir veikta klientu kartiņu sinhronizācija no Horizon un datubāzē ir ienesta jaunas klienta kartiņas.
	Atvērt pirmo lapu sarakstā.
	Atvērt nākošo lapu sarakstā.
	Atvērt iepriekšējo lapu sarakstā.
	Atvērt pēdējo lapu sarakstā.

 Klaviatūra	ieslēgt/Izslēgt skārienjūtīgā ekrāna tastatūru.
 Filtru josla	ieslēgt/Izslēgt saraksta filtrēšanas iespēju joslu.
 Nekārtot	Noņemt sarakstam sakārtojumu pēc kolonnām.
 Dinamiski	ieslēgt/Izslēgt dinamisko meklēšanu. Meklēšana tiek veikta aktīvajā saraksta kolonnā.
 No sākuma	Meklēšanu veikt no saraksta sākuma
 No beigām	Meklēšanu veikt no saraksta beigām
 Filtrēt	Filtrēt ierakstus pēc meklēšanas laukā ievadītā teksta
 Atteikties	Aizvērt klientu sarakstu.

3. Preču saraksts

Programmā ir pieejamas tikai no Horizon sinhronizētas preču kartiņas. Manuāli pievienot nav iespējams.

Lai atvērtu preču sarakstu, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Preces**.

Sarakstā pieejamas darbības ar preču kartiņām:

 Grupas	ieslēgt/Izslēgt preču grupu attēlošanu. Iespēja izmantojama, ja sarakstā preču meklēšana tiek veikta pēc grupas.
---	--

 Preces	ieslēgt/Izslēgt preču saraksta attēlošanu. Uz ekrāna tiks atvērts vienlaidu preču saraksts, kurš nav grupēts grupu griezumā.
 Attēli	ieslēgt/Izslēgt grupu vai preču attēlošanu sarakstā kā sīkattēlus.
 Saraksts	ieslēgt/Izslēgt grupu vai preču attēlošanu tabulas saraksta veidā.
 Tikai attēli	Rādīt grupas vai preces ar attēliem.
 Atgriezties	Atgriezties uz iepriekšējo skatu.
 Atjaunot	Atjaunot datus sarakstā. Iespēja izmantojama, ja fonā ir veikta preču kartiņu sinhronizācija no Horizon un datubāzē ir ienesta jaunas preču kartiņas.
 Pirmā	Atvērt pirmo lapu sarakstā.
 Nākošā	Atvērt nākošo lapu sarakstā.
 Iepriekšējā	Atvērt iepriekšējo lapu sarakstā.
 Pēdējā	Atvērt pēdējo lapu sarakstā.
 Klaviatūra	ieslēgt/Izslēgt skārienjūtīgā ekrāna tastatūru.
 Filtru josla	ieslēgt/Izslēgt saraksta filtrēšanas iespēju joslu.
 Nekārtot	Noņemt sarakstam sakārtojumu pēc kolonnām.
 Dinamiski	ieslēgt/Izslēgt dinamisko meklēšanu. Meklēšana tiek veikta aktīvajā saraksta kolonnā.
 No sākuma	Meklēšanu veikt no saraksta sākuma

 No beigām	Meklēšanu veikt no saraksta beigām
 Filtrēt	Filtrēt ierakstus pēc meklēšanas laukā ievadītā teksta
 Atteikties	Aizvērt preču sarakstu.

4. Darbības ar naudas lādi

4.1. Skaidras naudas ielikšana

Lai veiktu skaidras naudas ielikšanu naudas lādē, programmas pamata logā, laukā **Skais**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, norādīt skaidras naudas summu un nospiegt taustiņu **Atskaite**.

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospiegt taustiņu **Ielik**.

Uz ekrāna būs redzams paziņojums.

Apstiprinot, skaidras naudas atlikums naudas lādē tiks palielināts par ievadīto naudas summu un tiks izdrukāts naudas ielikšanas apstiprinājums.

4.2. Skaidras naudas izņemšana

Lai veiktu skaidras naudas izņemšanu no naudas lādes, programmas pamata logā, laukā **Skaitis**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, norādīt skaidras naudas summu un nospiegt taustiņu **Atskaites**.

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospiegt taustiņu **Izņemt**.

Uz ekrāna būs redzams paziņojums.

Apstiprinot, skaidras naudas atlikums naudas lādē tiks samazināts par ievadīto naudas summu un tiks izdrukāts naudas izņemšanas apstiprinājums.

4.3. Skaidras naudas atlikums naudas lādē

Lai apskatītu skaidras naudas atlikumu naudas lādē, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Atskaites**.

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospieš taustiņu **Nauda**.

Uz ekrāna tiks atvērts logs ar skaidras naudas atlikumu lādē.

4.4. Naudas lādes atvēršana

Lai atvērtu naudas lādi, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Atskaites**.

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospieš taustiņu **Atvērt**.

5. Darījuma čeka sagatavošana

Strādājot ar čeka sagatavošanas logu, jāņem vērā šādi norādījumi:

- Programmā iespējams apmaksāt klientiem izrakstītus debitoru dokumentus, kuri atrodas Horizon. Vienā čekā var tikt iekļauti tikai viena klienta dokumenti;
- Vienā čekā nav iespējams pievienot gan preces, gan debitoru dokumentus. Preču pārdošana un dokumentu apmaksa ir jāveic atsevišķos čekos;
- Programmas esošā versija nenodrošina atlaižu piešķiršanu čekam. Atlaidi iespējams piešķirt pa preču rindiņām;

- Aizverot programmu uzsākti, nepabeigti čeki tiks anulēti un izdrukāts darījumu anulējošs čeks.

5.1. *Aktīvā čeka uzstādīšana*

Programmas pamata logā, izmantojot taustiņus ar apzīmējumu A, B vai C, iespējams uzstādīt aktīvo čeku. Noklusēti aktīvs ir A čeks.

Tas nepieciešams, lai būtu iespējams veidot paralēlus čekus, pārslēdzoties starp tiem ar attiecīgajiem taustiņiem. Šādu iespēju var izmantot, ja ir jāpārtrauc tekošā čeka veidošana, lai to turpinātu vēlāk. Bet tajā pašā laikā ir lietderīgi uzsākt cita čeka veidošanu (piemēram, pircējs ir aizgājis pēc papildus preces, pa to laiku var apkalpot nākošo pircēju, pārslēdzoties uz citu aktīvo čeku).

5.2. *Čeka tipa uzstādīšana*

Programmā iespējams sagatavot čekus ar tipu "Fiskāls" un "Storno". Veidojot pārdošanas čeku, jābūt uzstādītam tipam Fiskāls. Šis tips tiek uzstādīts automātiski uzsākot čeka sagatavošanu.

Tipa maiņu veic programmas pamata logā. Ja čeka tips ir "Fiskāls", tad nospiežot uz šī taustiņa tips tiek mainīts uz "Storno" un otrādi.

5.3. *Klienta ievadīšana čekā*

Klienta informāciju norāda, ja programmā ir definētas klientu atlaides vai čekā nepieciešams drukāt klienta rekvizītus.

Klienta ievade čekā iespējama divos veidos:

- Izvēloties no saraksta;
- Nolasot klienta karti;

Klienta izvēle no saraksta

Lai izvēlētos klientu, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Klienti**.

Tiks atvērts klientu saraksts.

Sarakstā izmantojot lappušu taustiņus vai filtra joslu iespējams veikt klienta meklēšanu. *Skatīt 2.sadaļu.*

Lai izvēlētos klientu, nospieš uz nepieciešamā ieraksta sarakstā.

Klienta izvēle nolasot klienta karti

Lai ieslēgtu klienta kartes lasīšanas režīmu, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Karte**.

Tiks atvērts klienta kartes lasīšanas režīma logs.

Lai aizpildītu klientu čekā, karšu lasītājā nepieciešams uzrādīt klienta karti.

Programmas pamata logā pieejamās darbības ar klienta informāciju:

 Klienta dati	Rādīt klienta informāciju programmas pamata logā.
 Nedrukāt	Nedrukāt klienta rekvizītus čekā. Šajā režīmā klients čekā var tikt norādīts, lai piemērotu atlaidi, bet čekā drukāt rekvizītus nav nepieciešams.

	Dzēst čekā ievadīto klientu.
---	------------------------------

5.4. Preces ievadīšana čekā

Preces ievade čekā iespējama trīs veidos:

- Izvēloties no saraksta;
- Nolasot svītrkodu;
- Manuāli ievadot svītrkodu.

Noklusēti preces čekā tiek pievienotas ar skaitu = 1. Ja preces daudzums ir cits, tad programmas pamata logā, laukā **Skaits**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, norādīt nepieciešamo daudzumu un nospiegt taustiņu **Skaits**. Tālāk, izmantojot kādu no zemāk aprakstītajiem preces pievienošanas variantiem, prece čekā tiks ievadīta ar norādīto daudzumu.

Preces izvēle no saraksta

Lai izvēlētos preci, programmas pamata logā nospiegt taustiņu **Preces**.

Tiks atvērts preču saraksts.

Sarakstā izmantojot lapušu taustiņus vai filtra joslu iespējams veikt preces meklēšanu. *Skatīt 3.sadaļu.*

Lai izvēlētos preci, nospiegt uz nepieciešamā ieraksta sarakstā.

Preces izvēle nolasot svītrkodu

Lai čekā ielasītu preci, ar svītrkoda lasītāju, nepieciešams nolasīt preces svītrkodu.

Preces izvēle ievadot svītrkodu

Lai čekā ievadītu preci, programmas pamata logā, laukā **Skaits**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, ievadīt preces svītrkodu un nospiegt taustiņu **Ievadīt**.

Dāvanu kartes ievade čekā

Dāvanu kartes ievadīšanu čekā iespējams veikt jebkurā no augstāk aprakstītajiem preču izvēles veidiem.

Ja čekā ievada dāvanu karti, tad uz ekrāna tiks atvērts dāvanu kartes lasīšanas režīma logs.

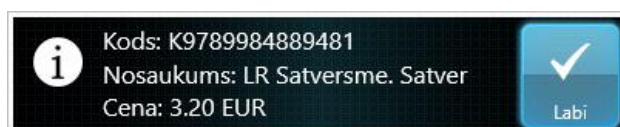

Lai aktivizētu dāvanu karti, to nepieciešams uzrādīt karšu lasītājā. Ja dāvanu karte tiks sekmīgi nolasīta, tā tiks pievienota čekā.

Preces cenas pārbaude

Lai pārbaudītu preces cenu, programmas pamata logā, nospieš taustiņu **Pārbaude** un laukā **Skaitis** noskanēt vai ievadīt preces svītrkodu. Preces pārbaude darbosies arī gadījumā, ja prece tiks izvēlēta no preču saraksta.

Uz ekrāna tiks atvērts logs ar preces pārdošanas cenu.

Pārbaudīt preces atlikumu noliktavā

Lai pārbaudītu preces atlikumu noliktavā, programmas pamata logā, nospieš taustiņu **Atlikums** un laukā **Skaitis** noskanēt vai ievadīt preces svītrkodu. Preces atlikuma pārbaude darbosies arī gadījumā, ja prece tiks izvēlēta no preču saraksta.

Uz ekrāna tiks atvērts logs ar preces atlikumu noliktavā.

Atlikums Preces barkods 9789984889481 X
Aizvērt

Preces nosaukums LR Satversme. Satver

Kods	Nosaukums	Daudzums	Adrese
T	Testa	9974.000	Sporta iela 11

5.5. Darbības ar čeka rindām

Čekā ielasītām preču rindām iespējams labot skaitu, cenu, piešķirt atlaidi, apskatīt atlikumu noliktavā un dzēst. Dzēstas preču rindas tiek iekrāsotas un labot nav iespējams.

Mainīt daudzumu

Lai mainītu preces daudzumu, programmas pamata logā, nepieciešams aktivizēt labojamo rindu. Laukā **Skaitis**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, ievadīt jauno daudzumu un nospiegt taustiņu **Skaitis**.

Nr.	Barkods	Prece	Cena	Skaitis	Vienība	Atlaide	Summa	Horizon	Kasieris
1.	9789984...	LR Satversme. Satver	3.20	1.000	gab		3.20	0.00	0.00

A B C Fakats

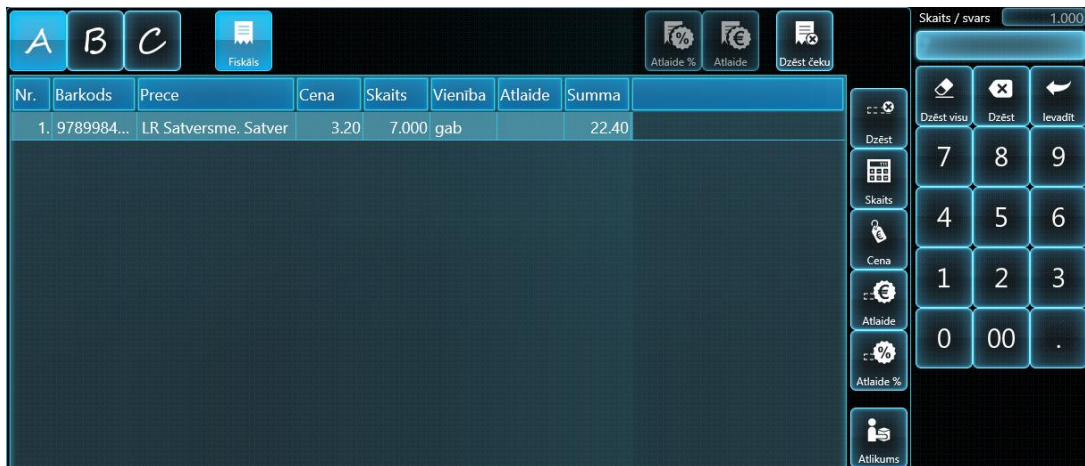
Atlaide % Atlaide Dzēst čeku

Skaitis / svars 1.000
 7

Dzēst
Skaitis
Cena
Atlaide
Atlaide %
Atlikums

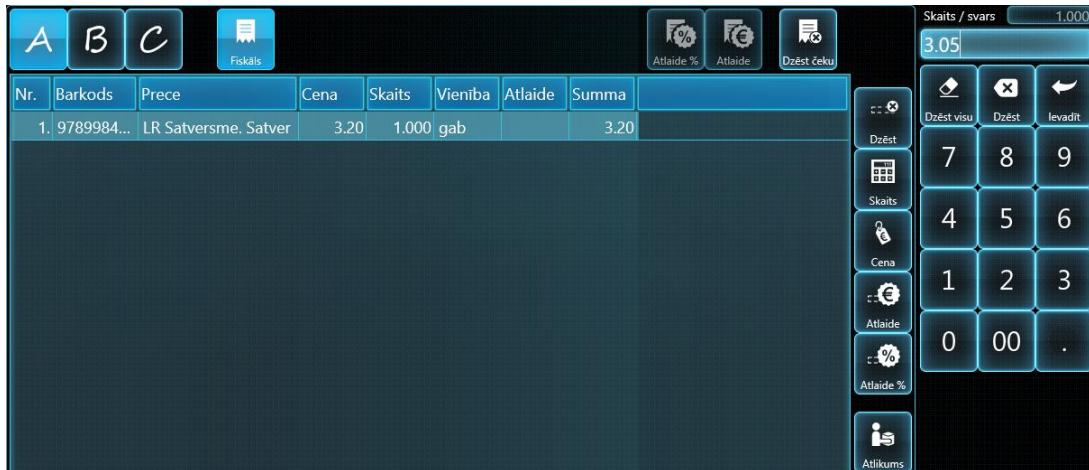
Dzēst visu
Dzēst
Ievadīt
7
8
9
4
5
6
1
2
3
0
00
.

Čeka rindā tiks ievadīts preces jaunais daudzums.

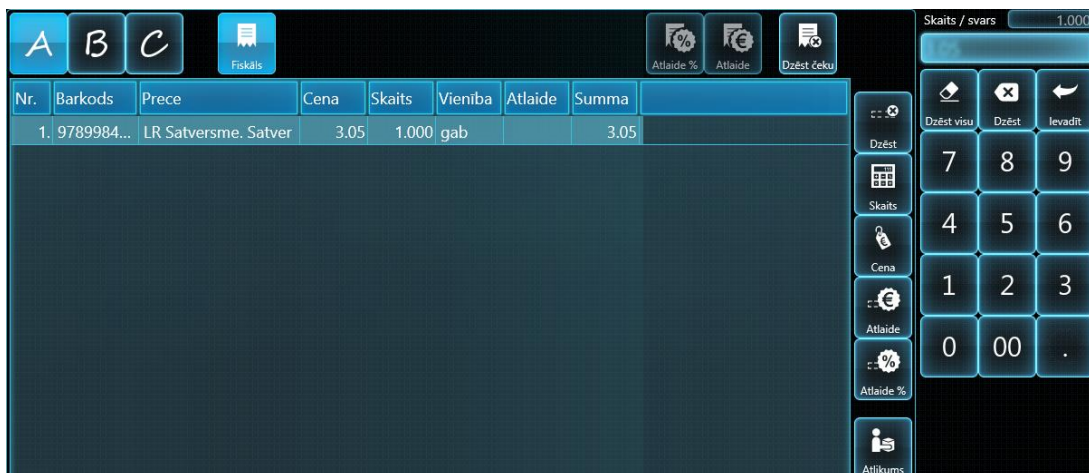

Mainīt cenu

Lai mainītu preces cenu, programmas pamata logā, nepieciešams aktivizēt labojamo rindu. Laukā **Skaitis**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, ievadīt jauno cenu un nospiegt taustiņu **Cena**.

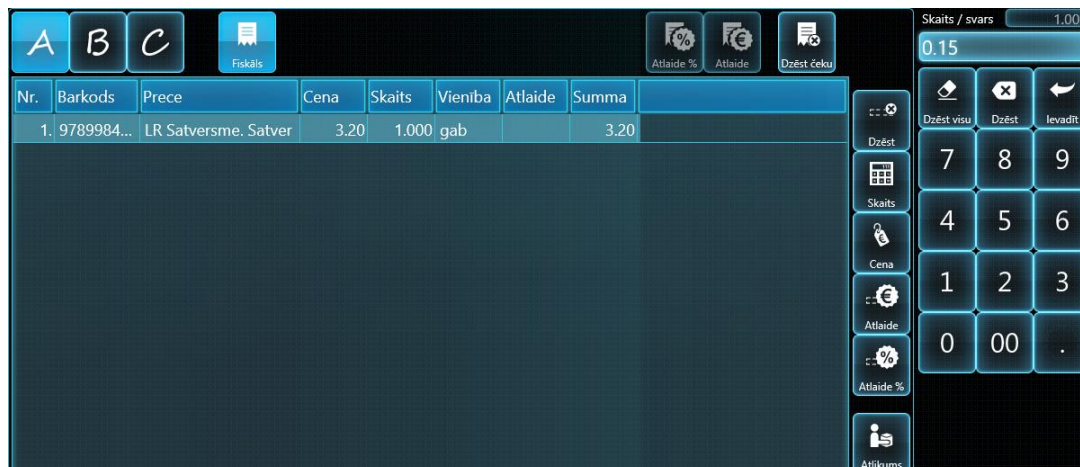

Čeka rindā tiks ievadīta preces jaunā cena.

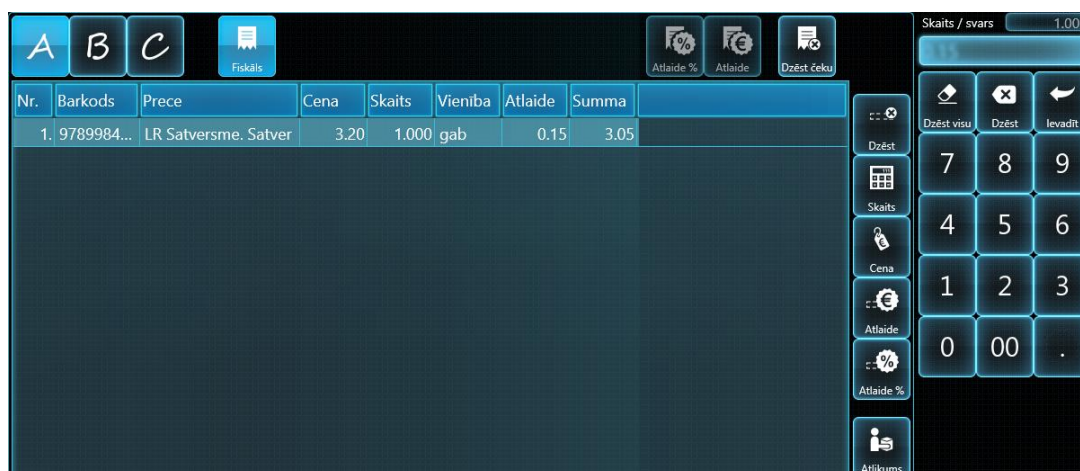

Piešķirt summas atlaidi

Lai piešķirtu summas atlaidi, programmas pamata logā, nepieciešams aktivizēt labojamo rindu. Laukā **Skaitis**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, ievadīt atlaides summu un nospiegt taustiņu **Atlaide**. Piešķirtā atlaide summējas ar klienta atlaidi, ja tāda čeka rindā ir aizpildīta.

Čeka rindā precei tiks piešķirta summas atlaide.

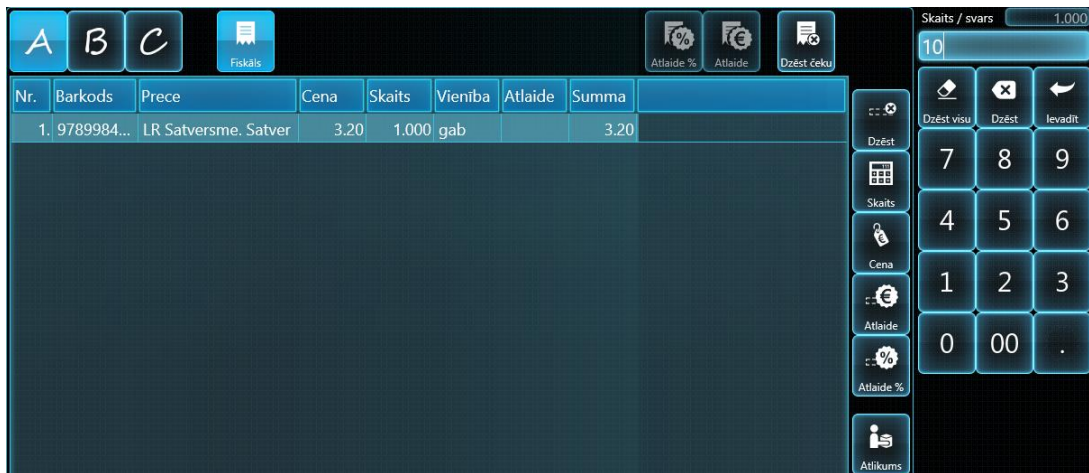

Lai noņemtu piešķirto atlaidi, nepieciešams aktivizēt labojamo rindu. Laukā **Skaitis**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, ievadīt atlaides summu 0.00 EUR un nospiegt taustiņu **Atlaide**.

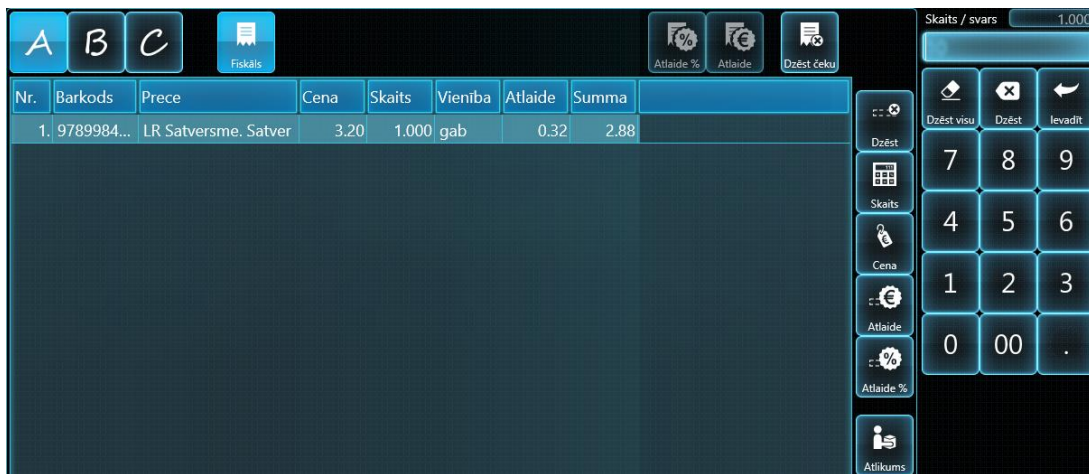
Piešķirt procentuālu atlaidi

Lai piešķirtu procentuālu atlaidi, programmas pamata logā, nepieciešams aktivizēt labojamo rindu. Laukā **Skaitis**, izmantojot ciparu ievades taustiņus, ievadīt atlaides procentu un nospiegt taustiņu **Atlaide %**.

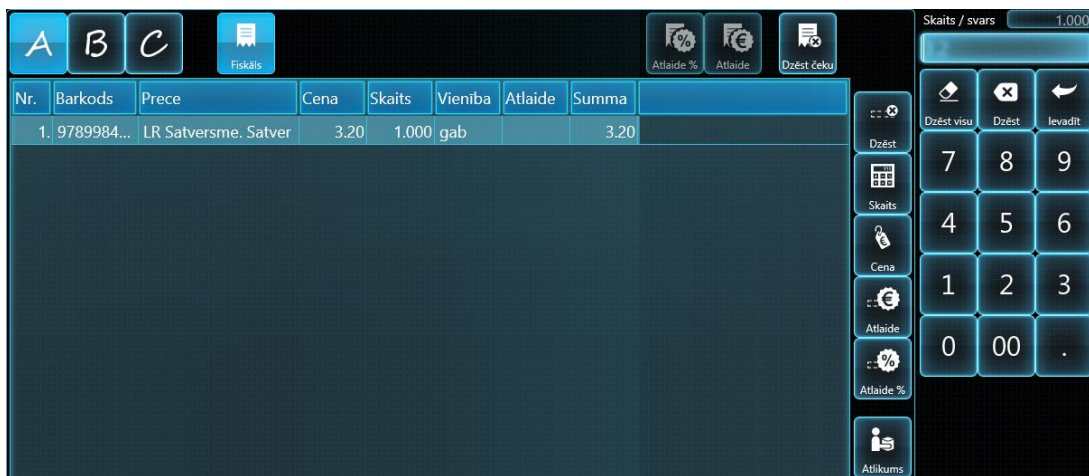

Čeka rindā precei tiks piešķirta procentuāla atlaide.

Dzēst rindu

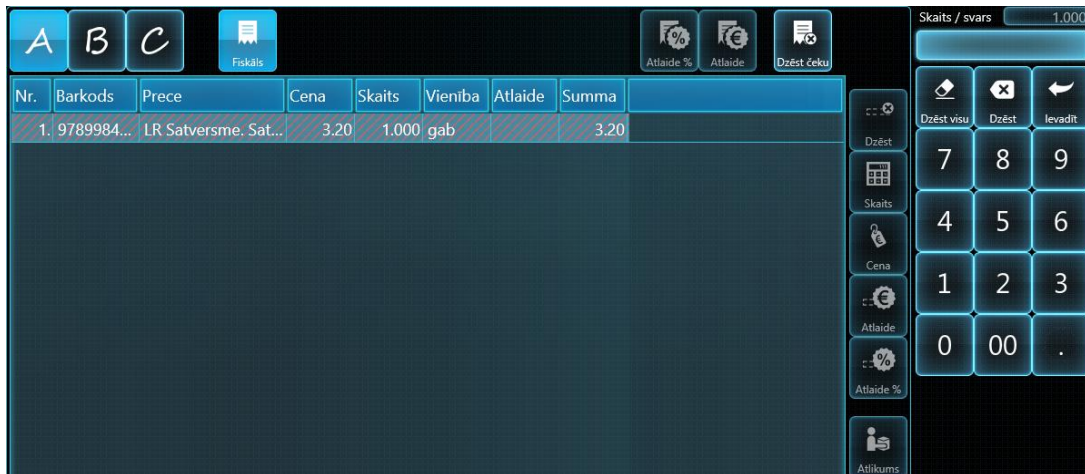
Lai dzēstu rindu, programmas pamata logā, nepieciešams aktivizēt dzēšamo rindu un nospiegt taustiņu **Dzēst**.

Uz ekrāna būs redzams paziņojums.

Apstiprinot, rinda tiks iekrāsota un turpmākas darbības ar to nebūs iespējamas.

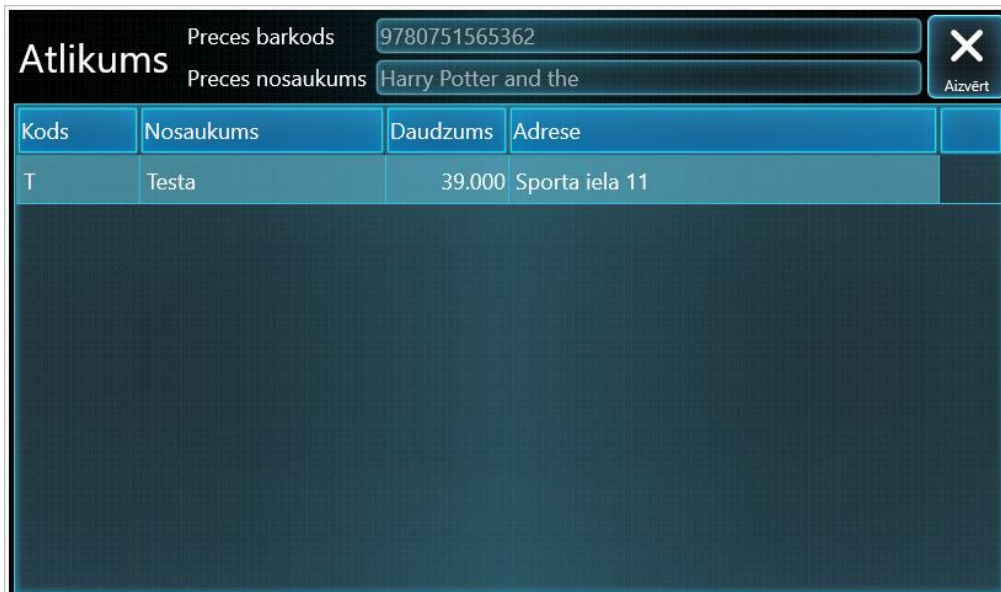

Fiskālā čeka izdrukā tiks drukātas visas pievienotās un arī dzēstās rindas.

Pārbaudīt preces atlikumu noliktavā

Lai apskatītu preces atlikumu noliktavā, programmas pamata logā, nepieciešams aktivizēt konkrētās preces rindu un nospiegt taustiņu **Atlikums**.

Uz ekrāna tiks atvērts logs ar preces atlikumu noliktavā.

Kad nepieciešamā informācija ir norādīta, lai pabeigtu čeka sagatavošanu, programmas pamata logā nospiegt taustiņu **Maksāt**.

5.6. Dokumenta izvēle čekā

Lai atlasītu dokumentu, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Dokumenti**.

Tiks atvērts dokumentu atlasē filtra logs, kurā jānorāda atlasē nosacījumi.

Lai tiktu veikta dokumentu atlasē, filtrā ir jābūt norādītam vismaz vienam atlasē nosacījumam.

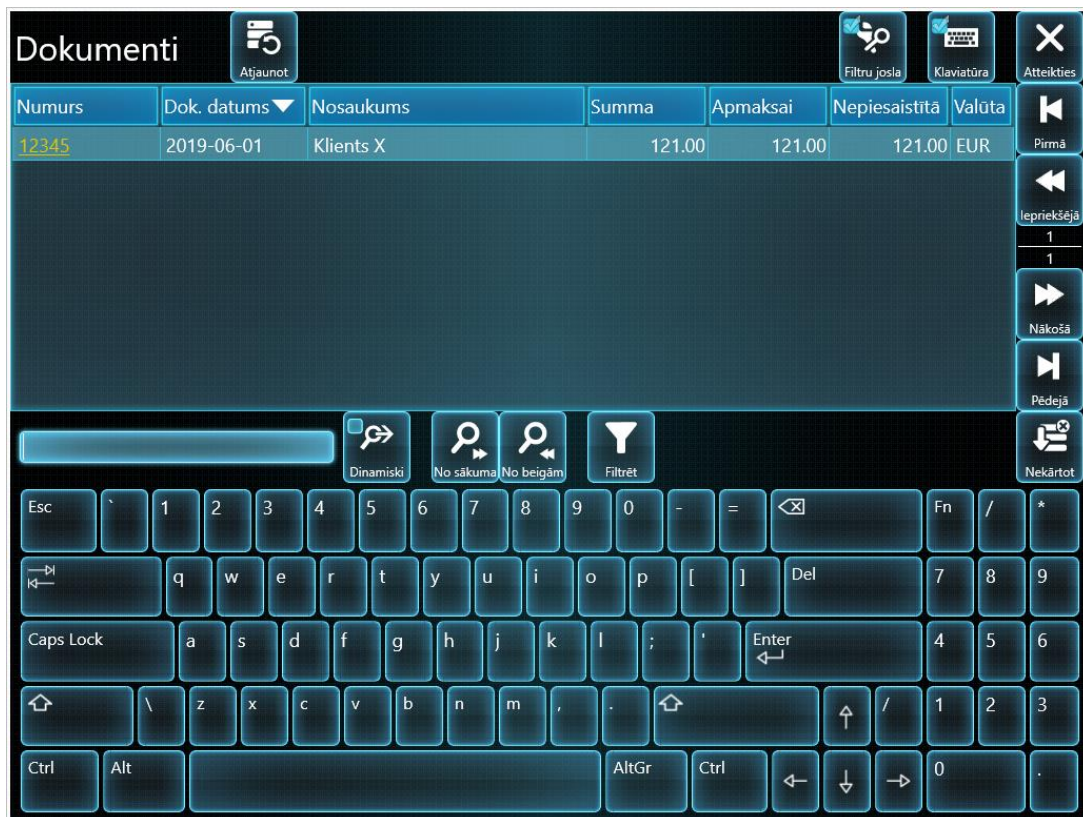
A screenshot of a dialog box titled 'Dokumentu filtrs'. The dialog has a dark background with light blue text and input fields. At the top right, there are four buttons: 'Dzēst filtru' (with a trash icon), 'Klaviatūra' (with a keyboard icon), 'Labi' (with a checkmark icon), and 'Atcelt' (with an X icon). Below these are six input fields with labels: 'Dokumenta Nr.' (with the value '12345'), 'Līguma Nr.', 'Klienta kods', 'Universālais numurs', 'Klienta nosaukums', and 'Noliktavas kods'. Each input field has a small downward arrow on the right side.

Filtra formā pieejamās darbības:

	Dzēst ievadītos atlasē nosacījumus. Izņemot noliktavas kodu, ja programmas konfigurācijā ir atzīme legaumēt noliktavas kodu.
	Ieslēgt/Izslēgt skārienjūtīgā ekrāna tastatūru.
	Veikt dokumentu meklēšanu pēc ievadītajiem atlasē nosacījumiem.
	Atcelt filtru un atgriezties programmas pamata logā.

Tiks atvērts saraksts ar neapmaksātiem debitoru dokumentiem, kuri atbilst iepriekš sastādītajam atlasē filtram.

Lai izvēlētos dokumentu, nospieš uz nepieciešamā ieraksta sarakstā.

Vienā čekā iespējams iekļaut vairākus dokumentus, bet to meklēšana un ielasīšana ir jāveic pa vienam dokumentam.

Kad nepieciešamā informācija ir norādīta, lai pabeigtu čeka sagatavošanu, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Maksāt**.

6. Maksājuma noformēšana

Strādājot ar maksājuma noformēšanas logu, jāņem vērā šādi norādījumi:

- No maksāšanas loga nav iespējams atgriezties čeka sagatavošanas logā. Ja ievadītos datus nepieciešams mainīt, tad uzsāktais čeks ir jā anulē, maksāšanas logā nospiežot taustiņu **Atcelt** un jāgatavo jauns čeks. Šādā gadījumā tiks izdrukāts darījumu anulējošs čeks;
- Maksājumu tabulā pievienotam maksāšanas veidam mainot summu, tiek atsaukta iepriekš ievadītā summa un aizstāta ar pēdējo ievadīto summu. Šādas darbības tiks atspoguļotas darījuma čekā;
- Ja maksāšanas tabulā kļūdas pēc summa ievadīta uz nepareizu maksāšanas veidu, lai to atsauktu nepieciešams konkrētajā rindā nospieš taustiņu **Dzēst**;
- Nospiežot taustiņu **Maksāt**, darījuma čeks tiks drukāts tikai gadījumā, ja laukā **Pietrūkst** summa ir 0.00;

Maksājuma noformēšana ir iespējama ar maksāšanas veidiem:

- Skaidrā naudā

- Ar maksājumu karti
- Ar dāvanu karti
- Avanss
- Cits veids

Maksāšanas veidi tiek sinhronizēti no Horizon. Tāpēc maksāšanas logā būs pieejami tikai tie, kuri ir ievadīti Horizon.

Sākotnējais maksājuma loga stāvoklis programmā uzrāda trūkstošo (neapmaksāto) summu laukā **Pietrūkst** un gaida kasiera darbību.

6.1. **Maksājuma noformēšana skaidrā naudā**

Pēc noklusēšanas kā maksājuma veids tiek piedāvāts “Skaidrā naudā”. Ja nav nepieciešams maksājuma veidu mainīt, tad summas ievades laukā nepieciešams ievadīt pircēja iedoto naudas summu un nospiegt taustiņu **Maksāt**.

Maksājuma veids un saņemtā summa tiks ievietota maksājumu tabulā. Laukā **Saņemts** tiks aizpildīta saņemtā summa un laukā **Izdot** izdodamā summa.

Lai pabeigtu maksājuma noformēšanu un izdrukātu čeku, atkārtoti nospiegt taustiņu **Maksāt**.

Ja pircējs maksā precīzu summu, tad to var nevadīt laukā **Summa** un uzreiz nospiegt taustiņu **Maksāt**. Tiks aizpildīta maksājumu tabula. Atkārtoti nospiežot taustiņu **Maksāt**, tiks izdrukāts darījuma čeks.

6.2. **Maksājuma noformēšana ar maksājuma karti**

Lai noformētu maksājumu ar maksājumu karti, nepieciešams izvēlēties maksāšanas veidu "Ar maksājumu karti" un nospiegt taustiņu **Maksāt**. (maksājuma karšu nolasīšanas sistēmai jābūt autorizētai)

Maksājuma veids un darījuma summa tiks ievietota maksājumu tabulā.

Lai pabeigtu maksājuma noformēšanu un izdrukātu čeku, atkārtoti nospiegt taustiņu **Maksāt**. Uz ekrāna tiks atvērts maksājuma kartes apstrādes logs, kurā sekojot norādītajām instrukcijām nepieciešams veikt kartes apstrādes darbības.

Ja karte tiks sekmīgi nolasīta un maksājums izpildīts, tiks izdrukāts darījuma čeks.

6.3. Maksājuma noformēšana ar dāvanu karti

Lai noformētu maksājumu ar dāvanu karti, nepieciešams izvēlēties maksāšanas veidu "Ar dāvanu karti" un nospiegt taustiņu **Maksāt**.

Tiks atvērts dāvanu kartes lasīšanas režīma logs.

Karšu lasītājā nepieciešams uzrādīt dāvanu karti.

Ja karte tiks sekmīgi nolasīta, maksājuma veids un darījuma summa tiks ievietota maksājumu tabulā.

Lai pabeigtu maksājuma noformēšanu un izdrukātu čeku, atkārtoti nospiegt taustiņu **Maksāt**.

6.4. Maksājuma noformēšana ar iemaksāto avansu

Lai noformētu maksājumu ar iemaksāto avansu, nepieciešams izvēlēties maksāšanas veidu "Avanss" un nospiegt taustiņu **Maksāt**.

Maksājuma veids un darījuma summa tiks ievietota maksājumu tabulā.

Lai pabeigtu maksājuma noformēšanu un izdrukātu čeku, atkārtoti nospiegt taustiņu **Maksāt**.

6.5. Maksājuma noformēšana ar vairākiem maksāšanas veidiem

Lai noformētu maksājumu ar vairākiem maksāšanas veidiem, nepieciešams:

1. Izvēlēties pirmo maksāšanas veidu, summas ievades laukā ievadīt naudas summu un nospiegt taustiņu **Maksāt**;
2. Izvēlēties nākošo maksāšanas veidu, summas ievades laukā ievadīt naudas summu un nospiegt taustiņu **Maksāt** utt.

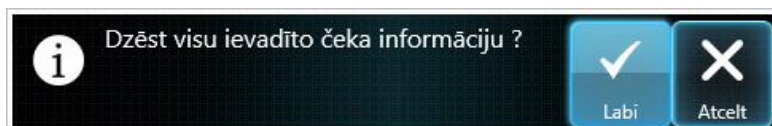
Kad visi maksāšanas veidi un summas ir norādītas, nepieciešams atkārtoti nospiegt taustiņu **Maksāt**, lai izdrukātu darījuma čeku.

Ja darījuma kopsumma nav pilnībā nosepta ar maksājuma tabulā ievadītajām summām (laukā **Pietrūkst** ir uzrādīta summa), tad atkārtoti nospiežot taustiņu **Maksāt**, trūkstošā summa tiek automātiski pievienota maksājuma veidam "Skaidrā naudā".

7. Darījuma čeka anulēšana

Lai anulētu uzsāktu čeku, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Dzēst čeku**.

Uz ekrāna būs redzams paziņojums.

Apstiprinot, tiks izdrukāts darījumu anulējošs čeks.

8. Storno čeka sagatavošana

8.1. Storno čeka sagatavošana no čeku vēstures saraksta

Lai sagatavotu storno čeku, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Atskaites**.

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospieš taustiņu **Vēsture**.

Tiks atvērts čeku vēstures saraksts, kurā nepieciešams atrast stornējamo čeku un nospieš taustiņu **Stornēt**.

Stornējamā čeka informācija tiks ievietota programmas galvenajā logā kā čeks B ar tipu "Storno" un čekā C tiks izveidots stornējamam čekam atbilstošs paralēlais fiskālais čeks. No čeku vēstures veidots storno čeks (čeks B) nav rediģējams.

Pēc tam, atrodoties čekā B, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Maksāt**.

Tiks atvērts maksājumu noformēšanas logs, kurā nospieš taustiņu **Maksāt**. Tiks izdrukāts storno čeks.

Ja preces tiek atgrieztas pilnībā, čeku C neizmanto. To nepieciešams anulēt.

Ja preces tiek atgrieztas daļēji, tad pēc tam, kad storno čeks ir izdrukāts, nepieciešams pārslēgties no čeka B uz čeku C, lai noformētu jaunu pārdošanas čeku. Tas satur visas stornētajā čekā ietilpstošās rindas. Šo čeku nepieciešams rediģēt un izdzēst preču rindas, kuras tika atgrieztas. Pārējās preču rindas nepieciešams atstāt un nospieš taustiņu **Maksāt**.

Ar C čeku tiks fiksēta to preču pārdošana, kuras netika atgrieztas.

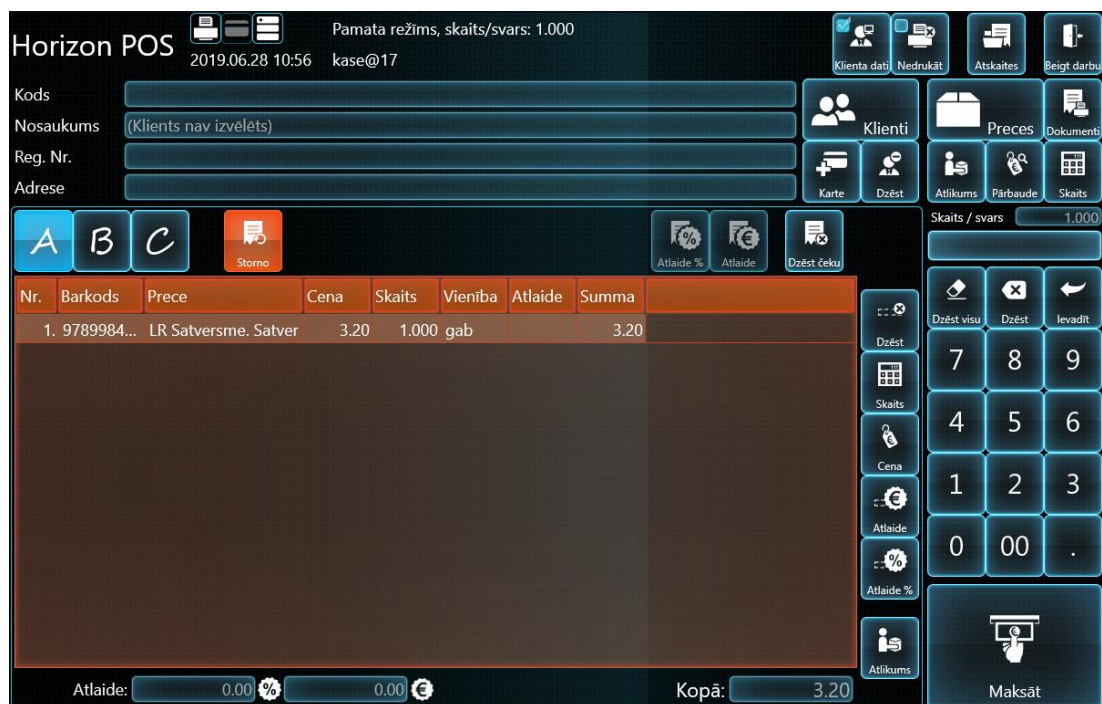
Tiks atvērts maksājuma noformēšanas logs, kurā nospieš taustiņu **Maksāt**. Tiks izdrukāts pārdošanas darījuma čeks.

8.2. Storno čeka sagatavošana no pārdošanas čeka

Ja stornējamo čeku nevar atrast čeku vēstures sarakstā, tad to iespējams ievadīt ar roku, vadoties pēc pircēja uzrādītā pārdošanas čeka.

Programmas pamata logā nepieciešams uzstādīt čeka tipu "Storno", ievadīt atgrieztās preces un nospieš taustiņu **Maksāt**.

Tiks atvērts maksājuma noformēšanas logs, kurā nospieš taustiņu **Maksāt**. Tiks izdrukāts storno čeks.

Maksājuma logā noformējot storno čekiem nav iespējams mainīt maksāšanas veidu. Atļautais maksāšanas veids ir "Skaidrā naudā".

9. Atskaites un saraksti

9.1. Čeku vēstures saraksts

Čeku vēstures sarakstā ir pieejama informācija par saglabātajiem čekiem un veiktajiem darījumiem ar maksājumu kartēm. Katram čeka ierakstam sarakstā iespējams apskatīt:

- Lappusē "Čeka rindiņas" izvēlētā čeka rindiņas;
- Lappusē "Maksājums" apmaksas veidi un summas, ar kādām tika veikta čeka apmaksā;
- Lappusē "Klienta dati" informācija par klientu, ja čeks tika noformēts ar klienta rekvizītiem.

Lai atvērtu čeku vēstures sarakstu, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Atskaites**.

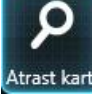

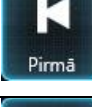

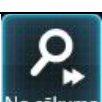

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospieš taustiņu **Vēsture**.

Tiks atvērts čeku vēstures saraksts.

Sarakstā pieejamas darbības:

 <p>Stornēt</p>	Stornēt sarakstā izvēlēto fiskālo čeku.
 <p>Pārdrukāt</p>	Pārdrukāt pēdējo maksājuma kartes darījuma čeku.
 <p>Atrast karti</p>	Meklēt darījumu pēc kartes maksājuma transakcijas numura
 <p>Atjaunot</p>	Atjaunot datus sarakstā.
 <p>Pirmā</p>	Atvērt pirmo lapu sarakstā.
 <p>Nākošā</p>	Atvērt nākošo lapu sarakstā.
 <p>Iepriekšējā</p>	Atvērt iepriekšējo lapu sarakstā.

 Pādeja	Atvērt pēdejo lapu sarakstā.
 Klaviatūra	Ieslēgt/Izslēgt skārienjūtīgā ekrāna tastatūru.
 Filtru josla	Ieslēgt/Izslēgt saraksta filtrēšanas iespēju joslu.
 Nekārtot	Noņemt sarakstam sakārtojumu pēc kolonnām.
 Dinamiski	Ieslēgt/Izslēgt dinamisko meklēšanu. Meklēšana tiek veikta aktīvajā saraksta kolonnā.
 No sākuma	Meklēšanu veikt no saraksta sākuma
 No beigām	Meklēšanu veikt no saraksta beigām
 Filtrēt	Filtrēt ierakstus pēc meklēšanas laukā ievadītā teksta

9.2. X atskaites izdrukāšana

Lai izdrukātu X atskaiti, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Atskaites**.

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospieš taustiņu **X atskaite**.

Tiks izdrukāta dienas X atskaite.

9.3. Z atskaites izdrukāšana

Līdz ar Z atskaites izdrukāšanu tiek slēgta dienas realizācija un veikta inkasācija. Naudas atlikums naudas ladē pēc Z atskaites izdrukāšanas būs 0.00 EUR.

Lai izdrukātu Z atskaiti, programmas pamata logā nospieš taustiņu **Atskaites**.

Tiks atvērts pogu panelis, kurā nospieš taustiņu **Z atskaite**.

Tiks izdrukāta dienas Z atskaite.

9.4. EFT atskaites izdrukāšana

Lai izdrukātu karšu termināla atskaiti (EFT), programmas pamata logā nospieš taustiņu **Atskaites**.

Tiks atvērta pogu panelis, kurā nospieš taustiņu **EFT atskaite**.

Tiks izdrukāta EFT atskaite.

Izmaiņu lapa

Datums	Ver. Nr.	Izmaiņu apraksts	Autors
28.06.2019.	1.0	Izveidots jauns apraksts	I.Rocis